

Sygn. akt III C 1841/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Rejonowego Anna Szarek

Protokolant – stażysta A. G.

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2016 roku w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa D. O.

przeciwko Skarbowi Państwa-Aresztowi Śledczemu w S.

o zapłatę

I oddala powództwo;

II przyznaje adwokatowi K. K. (1) od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 4 428 (czterech tysięcy czterystu dwudziestu ośmiu) zł, w tym kwotę 828 (ośmuset dwudziestu ośmiu) zł z tytułu podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu;

III obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Sygn. akt III C 1841/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 września 2016 roku

/ w postępowaniu zwykłym/

D. O., pozwem dnia 5 listopada 2014 roku, sprecyzowanym przez pełnomocnika z urzędu w piśmie procesowym z dnia 31 marca 2015 roku (k. 172 – 176), wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego w S. kwoty 70 000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych takich jak zdrowie, godność osobista, prawo do intymności, prawo do godnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności w okresie przebywania w Areszcie Śledczym w S. w okresie od 10 czerwca 2014 roku do 4 lutego 2015 roku, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

W uzasadnieniu pozwu podał, że większość cel mieszkalnych nie spełnia warunków sanitarno – epidemiologicznych, kąćki sanitarne są niehigieniczne, ściany zabrudzone, deski sedesowe uszkodzone, drzwi uszkodzone, a powietrzu unosi się odór fekalii. Ściany są zagrzybione, występują liczne odpryski farby i tynku. Wentylacja jest niedrożna, kominy zabrudzone. W celach występują insekty, co spowodowało w dniu 23 lipca 2014 roku ukąszenie powoda przez pluskwy, co zostało stwierdzone przez lekarza dermatologa w dniu 25 lipca 2014 roku. Przedmioty osobistego użytku takie jak talerze, kubki są wielokrotnie używane, poniszczone. Podobnie koce i poduszki. Powyrywane są gniazda elektryczne.

Odzież więzienna jest niehigieniczna i zabrudzona, co powoduje poczucie niższości i upokorzenia. W łaźni ogólnej brak kabin prysznicowych, co doprowadziło do naruszenia prawa powoda do intymności i prywatności. Programy zajęciowe poza celami były ograniczone do minimum z uwagi na brak kompetentnego personelu. Cele były przeludnione. Powód podał, że przebywanie przez niego w opisanych przez niego niegodziwych warunkach wpłynęło negatywnie na jego stan psychofizyczny powodując cierpienia fizyczne i psychiczne. Dodał, że w trakcie pobytu w Areszcie Śledczym w S. nie został zatrudniony, pomimo że ciąży na nim obowiązek alimentacyjny. Nadto wskazał, że został pozbawiony prawidłowej rehabilitacji słuchu po operacji wszczepienia implantu ślimakowego przebytej w dniu 23 marca 2013 roku w (...) Centrum (...) w K., gdyż do dnia wniesienia pozwu nie rozpoczęto wymaganej rehabilitacji powoda.

Na wniosek powoda, postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 roku Sąd zwolnił go od kosztów sądowych w całości i ustanowił dla niego adwokata z urzędu (k. 32).

W odpowiedzi na pozew (k. 53 – 58) uzupełnionej w dniu 13 marca 2015 roku (k. 128 – 129) Skarb Państwa – Areszt Śledczy w S. wniósł o oddalenie powództwa w całości zaprzeczając twierdzeniom zawartym w pozwie co do warunków panujących w Areszcie Śledczym w S. oraz temu, by powód pozbawiony był możliwości rehabilitacji słuchu.

W uzasadnieniu podano, że D. O. podczas pobytu w Areszcie Śledczym w S. miał zapewnioną odpowiednią, pełną i praktycznie całodobową opiekę medyczną podstawową i specjalistyczną, psychologiczną i wychowawczą. Powód swój wolny czas mógł spędzać m.in. na codziennych, jednogodzinnych spacerach, uczestniczyć w zajęciach kulturalno – oświatowych, w tym spotkaniach z ciekawymi ludźmi, brać udział w konkursach artystycznych, korzystać z bogatych zbiorów biblioteki liczących ok. 9 000 sztuk woluminów, codziennej prasy, gier planszowych, mógł uczestniczyć w zajęciach K. Modelarskiego czy Klubu (...). Miał zapewniony codzienny kontakt z wychowawcą podczas wizytacji cel mieszkalnych i miał możliwość zgłoszenia się wówczas na indywidualną rozmowę z wychowawcą. Warunki bytowe w celach mieszkalnych, w których powód przebywał, były co najmniej zadowalające, były w nich urządzenia sanitarne, umywalka z ciepłą i zimną wodą, półka, szafka oraz lustro. Kącabki sanitarne, o powierzchni ok. 1,5 m² nie wliczanej do powierzchni ogólnej celi, były zamykane i trwale oddzielone od reszty pomieszczenia. Cele były wyposażone w łóżka dla wszystkich osadzonych przebywających w celi oraz odpowiednią ilość stołów, szafek i taboretów, a sprzęt był umieszczony w sposób umożliwiający swobodne poruszanie się osadzonych. W razie jakichkolwiek usterek sprzętu osadzeni winni niezwłocznie zgłosić je administracji celem ich usunięcia przez pracowników warsztatu remontowego. W każdej celi było okno i odpowiednie oświetlenie sztuczne. W celach znajdowała się sprawna instalacja grawitacyjna zapewniająca prawidłową cyrkulację powietrza, co potwierdzały coroczne przeglądy wykonywane przez wykwalifikowanych kominiarzy. Dodatkowo cele mogły być wietrzone przez otwarcie okien. Ściany cel mogły być zabrudzone w stopniu wynikającym z codziennej eksploatacji i w miarę możliwości były odświeżane. Sprawna wentylacja i właściwa temperatura wykluczały możliwość pojawienia się ognisk grzybiczych na ścianach w celach, w których przebywał powód, w tym m.in. w nowo wyremontowanej celi nr 114 w oddziale A/1. W dniu 25 lipca 2014 roku faktycznie w celi nr 113 oddziału A/1 stwierdzono obecność pluskiew, jednak niezwłocznie wdrożono stosowne procedury, po zakończeniu których powód nie wnosił żadnych zastrzeżeń. W celu utrzymania czystości osadzonym raz w miesiącu wydawane były środki czystości i higieny osobistej, a ponadto mieli oni możliwość dokonania samodzielnego zakupu środków czystości w kantynie. Kąpiel osadzonych odbywała się co najmniej raz w tygodniu. Powód otrzymywał pełnowartościowe całodobowe wyżywienie, a także niezbędną odzież, bieliznę i pościel, której czyszczenie zapewniał pozwany. Powód w dniu przyjęcia pobrał z magazynu odzieżowego pościel i materac i nie zgłaszał co do ich stanu żadnych uwag. Materaca w miarę potrzeby są dezynfekowane i prane w pralni zewnętrznej. Pościel i bielizna była prana w pralni Zakładu Karnego w S. w ramach usługi zleconej. Wymiana bielizny w celu jej uprania odbywała się raz w tygodniu, a pościel raz na dwa tygodnie. Powód podczas wymiany bielizny miał możliwość sprawdzenia stanu otrzymywanych rzeczy, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, odmówienia przyjęcia. Zastrzeżeń w tym zakresie powód nie zgłaszał. Przy przyjęciu powód otrzymał komplet nowych sztućców i naczyń plastikowych oraz miał prawo wymienić je na nowe na podstawie pisemnej prośby zatwierdzonej przez dyrektora aresztu. Podczas pobytu u pozwanego powód był zakwaterowany z zachowaniem minimalnego metrażu 3 m² na osobę. Na zakończenie pozwany podniósł, że jest poddawany corocznym kompleksowym i doraźnym kontrolom, w

tym wizytacjom sędziego penitencjarnego i kontrolom SANEPiD-u, kontrolom przez organy resortowe, które nie wykazywały takich uchybień.

W toku dalszego postępowania strony nie modyfikowały swych stanowisk procesowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 21 marca 2013 roku do 25 marca 2013 roku D. O. przebywał w (...) Centrum (...) w Klinice (...) - L. w K., gdzie został poddany operacji wszczepienia implantu ślimakowego po stronie prawej z powodu obustronnego głębokiego niedosłuchu zmysłowo – nerwowego.

Dowód:

- dokumentacja medyczna powoda (k. 12).

Według informacji udzielonej przez (...) Centrum (...) – Kliniczne Centrum Diagnostyczno – Terapeutyczne w K. O. po przebytej operacji wszczepienia systemu implantu ślimakowego jest pod opieką Instytutu (...) oraz wymaga udziału w programie wizyt rehabilitacyjno – leczniczych. Potwierdzono przy tym, że w dniu 24 czerwca 2013 roku pacjent zgłosił się na wizytę rehabilitacyjną i konsultację medyczną do (...) Centrum (...) w K..

Dowód:

- informacja z dnia 24 czerwca 2013 roku (k. 15).

W dniu 6 lutego 2014 roku D. O. odbył zajęcia z zakresu treningu słuchu w Klinice (...) w (...) Centrum (...) w K.. N. terapeuta (...) Sensorycznej B. K. wskazała, że pacjent ze względu na niedosłuch wymaga intensywnej rehabilitacji słuchu w miejscu zamieszkania.

Dowód:

- pismo z dnia 6 lutego 2014 roku (k. 16).

Pismem z dnia 9 czerwca 2014 roku Dyrektor Zakładu Karnego w K. poinformował D. O. o tym, że zostanie przetransportowany do S. celem dalszego odbywania kary i umożliwienia korzystania z rehabilitacji po kompleksowej diagnozie stanu aktualnego w placówce ściśle współpracującej z (...) Centrum (...) w K. po ustaleniu zakresu potrzeb i częstotliwości terapii słuchu i mowy.

Dowód:

- pismo z dnia 9 czerwca 2014 roku (k. 13 – 14).

W dniu 10 czerwca 2014 roku D. O. został przetransportowany do Aresztu Śledczego w S. i przebywał tam do dnia 4 lutego 2015 roku, a następnie od dnia 9 kwietnia 2015 roku.

Dowód:

-teczka osobopoznawcza powoda (k. 278).

W dniu 23 lipca 2014 roku D. O. został ukąszony przez pluskwy. W dniu 25 lipca 2014 roku został poddany konsultacji dermatologicznej, podczas której specjalista dermatolog-wenerolog A. R. stwierdził miejscowy obrzęk i przepisał maść L. oraz zalecił dezynfekcję celi. W tym samym dniu zalecenia zostały przyjęte do realizacji. Po tym zdarzeniu D. O. złożył skargę na nieprzestrzeganie wymogów sanitarno – epidemiologicznych cel mieszkalnych, w których rozmieszczeni są osadzeni. Skarga ta, po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających, w trakcie których

ustalono, że po przeprowadzonej dezynfekcji stan sanitarny cel mieszkalnych nie budzi zastrzeżeń, została uznana za nieuzasadnioną.

Dowód:

- wyciąg z książeczki zdrowia powoda (k. 11),
- pismo z dnia 28 lipca 2014 roku (k. 83),
- pismo z dnia 25 sierpnia 2014 roku (k. 81v. – 82),
- pismo z dnia 5 września 2014 roku (k. 81).

W dniu 2 września 2014 roku D. O. odbył wizytę w Instytucie (...) w K. w celu kontroli implantu oraz konsultację audiologiczną kierunku zaburzeń równowagi, podczas której otrzymał wówczas folder z opisem jak ma wykonywać ćwiczenia, które będą zapobiegały zawrotom głowy i zaburzeniom równowagi oraz został pouczony kiedy ma wykonywać ćwiczenia, jak często, a kiedy nie wykonywać ćwiczeń, co zostało odnotowane w dokumentacji medycznej. Kolejna wizyta została wyznaczona na dzień 20 marca 2014 roku.

Dowód:

- wyciąg z książeczki zdrowia powoda (k. 72v.).

W dniu 20 stycznia 2015 roku D. O. złożył skargę do Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w S. na decyzję o wytypowaniu go do transportu do Aresztu Śledczego w G. wskazując, że nie zakończono jeszcze spraw sądowych, do których został przetransportowany oraz nie wzięto pod uwagę tego, że na dzień 20 marca 2015 roku i 7 kwietnia 2015 roku ma zaplanowane wizyty w (...) Centrum (...) w Kajetach. W wyniku przeprowadzonych przez Dyrektora Aresztu Śledczego w S. czynności wyjaśniających stwierdzono, że od października 2014 roku do 15 stycznia 2015 roku wobec D. O. były prowadzone czynności procesowe w sprawach Sądu Okręgowego w Szczecinie (sygn. akt VII U 439/13), Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie (sygn. akt VI Co 2678/14), Sądu Apelacyjnego w Szczecinie (sygn. akt II AKZw 1552/14 oraz Prokuratury Rejonowej S. – Ś. w S. (1 Ds. 5038/14), od których to organów uzyskano informację o zakończeniu czynności. Wobec powyższego zostały podjęte czynności zmierzające do przetransportowania osadzonego do innej jednostki penitencjarnej i w dniu 19 stycznia 2015 roku wytypowano go do transportu z informacją, że ma zaplanowaną na dzień 20 marca 2015 roku konsultację w Instytucie (...) w K.. W piśmie z dnia 5 lutego 2014 roku Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w S. poinformował D. O. o tym, że jego skarga z dnia 20 stycznia 2015 roku została uznana za nieuzasadnioną. Podano przy tym, że kierując się informacją o planowanej konsultacji wskazano Areszt Śledczy w G..

Dowód:

- pismo z dnia 20 stycznia 2015 roku (k. 68),
- sprawozdanie z dnia 30 stycznia 2015 roku (k. 67 – 68),
- pismo z dnia 5 lutego 2015 roku (k. 66).

D. O. składał do Dyrektora Aresztu Śledczego skargi na niezapewnienie mu rehabilitacji słuchu oraz wnioski o zapewnienie mu rehabilitacji. Skargi te zostały uznane za nieuzasadnione. W piśmie z dnia 28 stycznia 2015 roku Dyrektor Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w S. podtrzymał stanowisko Dyrektora Aresztu Śledczego w S. wskazując, że w dniu 10 października 2014 roku zwrócono się do Instytutu (...) w K. z prośbą o przesłanie dokumentacji medycznej oraz zaleceń do dalszej terapii. Pismem z dnia 6 listopada 2014 roku Instytut wskazał, iż zalecone podczas konsultacji w dniu 2 września 2014 roku D. O. może wykonywać samodzielnie.

Ponadto składał skargi dotyczące niewłaściwej opieki medycznej, które, po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających, zostały uznane za nieuzasadnione.

Dowód:

- pismo z dnia 12 czerwca 2014 roku (k. 89v. – 90).
- pismo z dnia 2 lipca 2014 roku (k. 78),
- sprawozdanie z dnia 30 lipca 2014 roku (k. 88v. – 89),
- pismo z dnia 30 lipca 2014 roku (k. 88),
- pismo z dnia 5 sierpnia 2014 roku (k. 77),
- pismo z dnia 8 sierpnia 2014 roku (k. 93),
- pismo z dnia 18 sierpnia 2014 roku (k. 92),
- sprawozdanie z dnia 18 sierpnia 2014 roku (k. 92v.),
- pismo z dnia 22 września 2014 roku (k. 86v. – 87v.),
- pismo z dnia 20 sierpnia 2014 roku (k. 76),
- pismo z dnia 7 stycznia 2015 roku (k. 71 – 72),
- sprawozdanie z dnia 14 stycznia 2015 roku (k. 70),
- pismo z dnia 14 stycznia 2015 roku (k. 69v.),
- pismo z dnia 28 stycznia 2015 roku (k. 69).

D. O. złożył do administracji Aresztu Śledczego w S. skargę na to, że w dniu 3 listopada 2014 roku został ukąszony przez pluskwy, a konsultacja dermatologiczna została mu zapewniona dopiero po pięciu dniach oraz że dezynfekcja celi nr 114 na oddziale A-1, przeprowadzona w dniu 7 listopada 2014 roku, była nienależyta, gdyż w dniu 14 listopada 2014 roku po ponownym osadzeniu w celi został pokąszany. W toku czynności wyjaśniających ustalono, że po zgłoszeniu przez D. O. w dniu 3 listopada 2014 roku ukąszenia przez pluskwy został on poddany w tym samym dniu konsultacji przez lekarza ambulatorium, który wdrożył stosowne leczenie i skierował pacjenta na konsultację dermatologiczną. W dniu 7 listopada 2014 roku w celi nr 114 na oddziale A-1 na podstawie stwierdzonych przez lekarza dermatologa objawów pogryzienia D. O. przez pluskwy i zalecenia dezynfekcji celi wdrożono procedurę walki z insektami polegającą na wysiedleniu celi, wymianie asortymentu pościelowego (koce, materace, poduszki) oraz dezynfekcji celi mieszkalnej, do której osadzony nie zgłaszał uwag. Po ponownym zgłoszeniu przez D. O. w dniu 14 listopada 2014 roku występowania pluskiew w celi w tym samym dniu przeprowadzono dezynfekcję, co do której osadzony nie wnosił uwag. W związku z powyższym skarga została uznana za nieuzasadnioną.

Dowód:

- wyciąg z książki zdrowia powoda (k. 126),
- pismo z dnia 3 listopada 2014 roku (k. 85v. – 86),
- pismo z dnia 6 listopada 2014 roku (k. 85),
- pismo z dnia 2 grudnia 2014 roku (k. 75),

- pismo z dnia 19 grudnia 2014 roku (k. 84),
- sprawozdanie z dnia 15 stycznia 2015 roku (k. 74),
- pismo z dnia 15 stycznia 2015 roku (k. 73v.),
- pismo z dnia 19 stycznia 2015 roku (k. 73).

Areszt Śledczy w S. zapewnił D. O., w związku z przebytą przez niego operacją wszczepienia implantu ślimakowego, dostęp do specjalistycznej opieki w (...) Centrum (...) w K..

Dowód:

- zeznania świadka J. A. (k. 224 – 226).
- książka zdrowia powoda (k. 130 – 168);
- przesłuchanie powoda (k. 304 – 308).

D. O. w czasie pobytu w Areszcie Śledczym w S. był właściwie leczony i poddawany rehabilitacji w zakresie narządu słuchu. Był on instruowany przez terapeutów Instytutu (...) w K. odnośnie prowadzenia treningu w miejscu codziennego pobytu, samodzielnie. Trening ten miał się odbywać podczas rozmów z innymi osobami. D. O. był zakwaterowany w celach kilkuosobowych i miał zapewnioną możliwość komunikowania się ze współosadzonymi. Rehabilitacja własna (samodzielna) mogła być w tym obszarze bez ograniczeń realizowana.

Dowód:

- opinia biegłej A. D. (k. 364 – 368),
- dokumentacja medyczna powoda z Instytutu (...) w K. (k. 326),
- książka zdrowia powoda (k. 130 – 168),

W Areszcie Śledczym w S. w celach znajdują się kąciki sanitarne, które są trwale wyodrębnione ścianą z cegły oraz są zainstalowane drzwi. Wyposażone są w umywalkę, miskę ustępową, lustro, półkę na środki higieny, kosz na śmieci i szczotkę klozetową. W celach jest wentylacja grawitacyjna, która co roku poddawana jest przeglądowi kominiarskiemu. Na ich wyposażeniu znajduje się niezbędny sprzęt, który w przypadku uszkodzenia jest wymieniany na naprawiany w warsztacie na terenie jednostki lub wymieniany na nowy. Osadzeni są informowani o obowiązku zgłaszania administracji stwierdzonego uszkodzenia sprzętu. Regularnie przeprowadzane są kontrole stanu sanitarno – porządkowego i stan sanitarno – technicznego cel i innych pomieszczeń przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S.. Istniejące odpryski farby powstałe w trakcie korzystania z cel przez osadzonych nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia osadzonych. Sukcesywnie przeprowadzane są remonty cel.

D. O. nie zgłaszał administracji uszkodzenia elementów wyposażenia celi.

W celi na jednego osadzonego przypadają 3 m² powierzchni.

W przypadku zgłoszenia przez osadzonego faktu ukąszenia przez insekty dokonywane są oględziny osadzonego w celu potwierdzenia lub zaprzeczenia tego faktu, a w przypadku potwierdzenia wszczynana jest procedura polegająca na wysiedleniu celi, skierowaniu osadzonych do kąpieli i przekazaniu im czystej odzieży, prześcieradeł, poduszek i koców oraz przekwaterowaniu ich do innej celi i przeprowadzeniu dezynfekcji przez firmę zewnętrzną.

Odzież jest prana zarówno w trakcie używania przez osadzonego jak również po zdaniu do magazynu w pralni zewnętrznej w Zakładzie Karnym w S.. Raz w tygodniu wymieniane są ręczniki, a raz na dwa tygodnie pościel, piżamy

i inna odzież. Osadzeni mają prawo do wymiany odzieży w przypadku jej zabrudzenia. Ponadto raz w miesiącu wydawany jest proszek do prania w celu prania bielizny.

Łaźnia ogólna nie ma wydzielonych stanowisk natryskowych, natomiast w budynku szpitala w łaźni stanowiska natryskowe są wydzielone.

Środki higieny wydawane są raz w miesiącu. Ponadto osadzeni mają możliwość dokonywania zakupów w kantynie.

Dowód:

- zeznania świadka A. S. (k. 188 – 190).

Po przyjęciu do Aresztu Śledczego w S. wychowawca przeprowadza z osadzonym rozmowę informacyjną w celu ustalenia do której celi ma być on skierowany, a następnie w ciągu dwóch dni rozmowę wstępną z osadzonym, po której – jeśli zachodzi taka potrzeba – osadzony jest kierowany do psychologa. Jeden wychowawca ma przypisaną grupę osadzonych liczącą do 40 osób. W dni robocze odwiedza on celę minimum raz dziennie oraz – gdy sygnalizowana jest taka potrzeba – przeprowadza rozmowy indywidualne, które – jeżeli dotyczą spraw osobistych – odbywają się w pokoju wychowawcy. Ponadto prowadzi programy adaptacyjne i zajęcia kulturalno – oświatowe.

Na oddziale półotwartym A-1, na którym przebywał D. O., jest świetlica i biblioteka. W ciągu dnia mógł wychodzić z sali.

Raz na kwartał organizowane są dla osadzonych występy teatralne, muzyczne. Dostarczana jest im również prasa.

W Areszcie Śledczym w S. osadzonych jest średnio 400 osób, a miejsc pracy, w tym w warsztacie, kuchni, pralni, przy wydawaniu posiłków oraz na zewnątrz na potrzeby samorządu terytorialnego, jest ok. 80. W pierwszej kolejności zatrudniane są osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, karani po raz pierwszy, których darzy się większym zaufaniem niż recydywistów oraz osoby, które nie zostały przetransportowane jedynie na czas trwania czynności procesowych.

D. O. podczas pobytu w Areszcie Śledczym w S. nie był zatrudniony.

Dowód:

- zeznania świadka J. S. (k. 190 – 192).

W dniu 5 lutego 2014 roku w Areszcie Śledczym w S. została przeprowadzona kontrola przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S., w wyniku której stwierdzono, że wszystkie cele wyposażone są w kąpiki sanitarne (umywalka z ciepłą i zimną wodą, miska ustępowa) oraz że w skontrolowanych celach, łaźni oddziałowej dla pracujących, pomieszczeniu kuchennym dla pracujących, magazynie mundurowym, sali widzeń, warsztacie remontowym z węzłem sanitarnym, łaźni ogólnej, ciągach komunikacyjnych w pawilonach A i B i spacerniaku na dziecińcu stan sanitarno – porządkowy i stan sanitarno – techniczny był zachowany. W trakcie kontroli nie stwierdzono obecności insektów. Stwierdzono, że dezynfekcję przeprowadza firma (...) środkami do dezynfekcji: I., L. spray, D., Chloramin T i S.. W pralni aresztu prana jest jedynie bielizna na potrzeby ZOZ-u, natomiast na pranie odzieży, bielizny pościelowej z oddziałów dla osadzonych i skazanych obowiązuje umowa z Zakładem Karnym w S.. Na dezynfekcję odzieży i materacy obowiązuje umowa z Pralnią (...) w S. przy ul. (...). Odpady komunalne odbierane są przez firmę (...) z M..

Dowód:

- protokół kontroli (...) z dnia 5 lutego 2014 roku (k. 62 – 63).

W dniu 11 lipca 2014 roku przeprowadzono w Areszcie Śledczym w S. okresową kontrolę przewodów kominowych polegającą na sprawdzeniu stanu technicznej sprawności urządzeń kominowych i podłączeń wentylacyjnych i

spalinowych, w wyniku której stwierdzono, że przewody kominowe i elementy urządzeń kominowych odpowiadają przepisom prawa, a wykonane konstrukcje i elementy mieszczą się w obowiązujących normach.

Dowód:

- protokół z dnia 11 lipca 2014 roku (k. 61).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się zadośćuczynienia za naruszenie przez pozwanego dóbr osobistych takich jak zdrowie, godność osobista, prawo do intymności, prawo do godnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności w okresie przebywania w Areszcie Śledczym w S. w okresie od 10 czerwca 2014 roku do 4 lutego 2015 roku.

Zgodnie z art. 24 par. 1 kc, ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne; w razie dokonanego naruszenia może żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności, ażeby złożyła

oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie; na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego. Z kolei art. 448 k.c. stanowi, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Do dóbr osobistych podlegających ochronie prawnej zaliczyć należy godność osobistą, mimo że nie jest ona wprost wymieniona w art. 23 kc, zawierającym jedynie przykładowy katalog dóbr osobistych. Godność jako przedmiot szczególnej ochrony prawnej wskazana została natomiast w art. 30 Konstytucji RP, zgodnie z którym przyrodzona i niezbywalna godność człowieka jest nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych (vide: też uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28.02.2007 r., V CSK 431/06).

Do dóbr osobistych podlegających ochronie prawnej należy zaliczyć także zdrowie, co wynika wprost z art. 23 k.c.

Powód podniósł, że doznał poniżającego traktowania w pozwanej jednostce penitencjarnej z uwagi na warunki, w jakich został osadzony i w jakich odbywał karę pozbawienia wolności, tj. stan techniczny cel mieszkalnych, ich zagrzybienie, brak możliwości korzystania z prysznica z poszanowaniem prawa do intymności.

Zasądzenie zadośćuczynienia pieniężnego uzależnione jest od oceny sądu opartej na analizie wszelkich okoliczności konkretnej sprawy. Konieczne jest przy tym ustalenie, że doszło do bezprawnego naruszenia dobra osobistego oraz zaistnienia krzywdy po stronie osoby, której dobro osobiste zostało naruszone. Rozważenia zatem wymagało, czy w czasie pobytu powoda w pozwanym Areszcie Śledczym w S. w okresie od 10 czerwca 2014 roku do 4 lutego 2015 roku zostały naruszone w sposób bezprawny jego dobra osobiste.

Prawo do godnego odbywania kary pozbawienia wolności niewątpliwie należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych podlegających ochronie, a działania naruszające te dobra mogą rodzić odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 24 i 448 kc (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 roku, II CSK 486/09). Wymóg zapewnienia przez Państwo godziwych warunków odbywania kary pozbawienia wolności jest jednym z podstawowych wymogów państwa prawa znajdującym wyraz w normach prawa międzynarodowego. Stanowi o tym art. 10 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Osobistych i Publicznych z dnia 19 grudnia 1966 roku, zgodnie z którym każda osoba pozbawiona wolności będzie traktowana w sposób humanitarny i z poszanowaniem przyrodzonej godności człowieka. Także art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 grudnia 1950 roku stanowi, że nikt nie może być poddany torturom ani nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu lub karaniu, wprowadza obowiązek władzy publicznej zapewnienia osobom osadzonym godziwych i humanitarnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności, nienaruszających godności ludzkiej. Łączy się z tym wynikający z art. 8 ust.1 Konwencji nakaz

poszanowania życia prywatnego obywateli i ich prawa do intymności, co w odniesieniu do osób osadzonych oznacza obowiązek zapewnienia takich warunków bytowych i sanitarnych, w których godność ludzka i prawo do intymności nie doznają istotnego uszczerbku. Odpowiednikami powołanych wyżej norm prawa międzynarodowego są art. 40, 41 ust. 4 i 47 Konstytucji RP transponujące wyżej wskazane zasady na grunt prawa polskiego.

Powód sformułował kilka zarzutów dotyczących warunków bytowych w Areszcie Śledczym w S..

Zgodnie z art. 102 pkt 1 k.k.w. skazany ma prawo do odpowiedniego ze względu na zachowanie zdrowia wyżywienia, odzieży, warunków bytowych, pomieszczeń oraz świadczeń zdrowotnych i odpowiednich warunków higieny. Zgodnie zaś z art. 110 par. 2 kkw przy umieszczaniu skazanego w celi mieszkalnej bierze się pod uwagę w szczególności: decyzję klasyfikacyjną, konieczność oddzielenia skazanego od tymczasowo aresztowanego, potrzebę zapewnienia porządku oraz bezpieczeństwa, zalecenia lekarskie, psychologiczne i rehabilitacyjne, potrzebę kształtowania właściwej atmosfery wśród skazanych. Zgodnie z par. 10 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 roku w sprawie regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności wychowawca przeprowadza ze skazanym rozmowę wstępną, która ma na celu ustalenie niezbędnych informacji, zapewniających prawidłowe wykonanie kary pozbawienia wolności.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że z powodem taka rozmowa została przez wychowawcę przeprowadzona. Na fakt odbywania takich rozmów wskazał zarówno świadek J. S., jak i sam powód podając, że „zanim trafił do celi rozmawiał z nim wychowawca” (k. 304).

W odniesieniu do częstotliwości prania pościeli i ręczników powód potwierdził, że ręczniki wymieniane były raz w tygodniu, a pościel raz na dwa tygodnie, na co wskazywał w swych zeznaniach świadek A. S.. Powód zeznał też, że miał prawo korzystania z prywatnej odzieży. W odniesieniu do zarzutu pozwanego co do tego, że przekazana mu odzież skarbowa była podarta wskazać należy, że powód w żaden sposób nie wykazał, by odmówił przyjęcia odzieży lub zgłosił w chwili odbioru zastrzeżenia co do jej stanu. Dodatkowo, na co już wskazano, powód miał możliwość korzystania na oddziale z odzieży prywatnej.

Sąd odmówił wiary zeznaniom powoda co do tego, że cele mieszkalne i sanitariaty w nich nie spełniały warunków sanitarno – epidemiologicznych, albowiem przeczy temu przedłożony przez pozwaną protokół z kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S. z dnia 5 lutego 2014 roku. Ponadto w przypadku stwierdzenia bieżących uszkodzeń gniazdek elektrycznych, czy sprzętów wyposażenia łazienki i drzwi do łazienki powód obowiązany był – co wynika z zeznań świadka A. S. – zgłosić ten fakt administracji Aresztu Śledczego w S., o czym był informowany przy przyjęciu. Faktu zgłaszania tych usterek powód nie wykazał.

Na uwagę zasługuje okoliczność, że jedyny powołany przez powoda świadek nie przebywał w Areszcie Śledczym w S. w okresie objętym pozwem i w związku z tym nie posiadał wiedzy na temat warunków panujących w celach w okresie od 10 czerwca 2014 roku do 4 lutego 2015 roku. Sąd odmówił wiary zeznaniom powoda na okoliczność, że cele mieszkalne były zagrzybione i brak było w nich wentylacji, albowiem w żadnej ze skontrolowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S. wybiórczo cel mieszkalnych w pawilonie A i B problemu zagrzybienia nie stwierdzono. Stwierdzono natomiast, że co roku cele są sukcesywnie remontowane.

Odnosząc się do zarzutu powoda co do tego, że pozwany poprzez brak wydzielenia kabin pod prysznicem w łaźni ogólnej naruszył jego prawo do intymności wskazać należy, że z doświadczenia życiowego wynika, że również w basenach publicznych, z których korzysta się za dodatkową opłatą, nie ma zainstalowanych kabin prysznicowych, a jedynie występuje podział na sektor damski, męski i koedukacyjny. Nie sposób zatem uznać, że w związku z brakiem kabin prysznicowych powód poddany został poniżającemu traktowaniu przez pozwanego.

Na uwagę zasługuje, że w celach mieszkalnych kąciki sanitarne były wydzielone za pomocą ściany z cegły, a dodatkowo zaopatrzone w drzwi wejściowe, na co zwracał w swych zeznaniach świadek A. S.. Z tego względu nie można przyjąć, że

doszło do naruszenia standardów wykonywania kary pozbawienia wolności, które prowadziły do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci prawa do intymności.

Twierdzenia powoda o rzekomych złych warunkach sanitarnych, których przejawem miało być występujące robactwo okazały się prawdziwe jedynie częściowo.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że powód w spornym okresie został pokąsany w Areszcie Śledczym w S. przez pluskwy w dniu 23 lipca 2014 roku i 3 listopada 2014 roku. Sąd dał wiarę powodowi, że został dwukrotnie podczas pobytu w Areszcie Śledczym w S. pokąsany przez pluskwy, albowiem stosowne zapisy widnieją w książce zdrowia powoda. Miał jednak na uwadze, że po zgłoszeniu ukąszenia powód został poddany konsultacji dermatologicznej, co oznacza, że miał zapewniony dostęp do lekarza specjalisty, a nadto, że zgodnie z zaleceniami lekarza przeprowadzono dezynfekcję celi. Uczyniono tak zarówno w lipcu 2014 roku jak i w listopadzie 2014 roku. Wskazać również należy, że w trakcie kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S. przeprowadzanej w lutym 2014 roku nie stwierdzono obecności insektów. Tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, że występowanie insektów było powszechne. Sam powód przyznał, że w dniu 3 listopada 2014 roku żaden inny współosadzony nie został przez pluskwy pokąsany. Pozwala to na przyjęcie, że zjawisko występowania insektów występowało sporadycznie. Po jego stwierdzeniu pozwany wdrażał odpowiednie procedury. Z dokumentów wynika, że Areszt Śledczy w S. przestrzega co zasady obowiązujące normy sanitarne, o czym świadczy chociażby fakt, że przeprowadzone kontrole przez zewnętrzne instytucje nie wykazują istotnych uchybień w tym zakresie. Z dowodów tych oraz z przesłuchania samego powoda, a także zeznań świadka A. S. wynika również, że powodowi – podobnie jak innym osadzonym – zapewniano regularnie wymianę bielizny pościelowej i zaopatrywano w środki służące do higieny osobistej i czystości celi. Za wiarygodne uznać trzeba twierdzenia pozwanego, że zjawisko okresowego pojawiania się pluskw wynikało z dużej rotacji osadzonych przetransportowywanych z innych jednostek penitencjarnych oraz niewłaściwego utrzymania cel przez samych osadzonych. Należy bowiem zauważyć, że po ujawnieniu tego stanu rzeczy niezwłocznie podejmowano czynności zmierzające do ich zlikwidowania, w tym kierowano powoda na konsultację dermatologiczną oraz przeprowadzano zalecaną dezynfekcję celi i jej wyposażenia. Jakkolwiek zdarzały się przypadki pokąsania przez pluskwy, to jednak należy mieć na uwadze, że występowały one sporadycznie, z niewielkim natężeniem. Powód sam przyznał, że w dniu 3 listopada 2014 roku tylko on został ukąszony, natomiast pozostali osadzeni przebywający z nim w tej samej celi nie. Dodać należy, że czystość w celach zależy głównie od samych osadzonych i w związku z tym trudno wymagać od administracji zakładu karnego, aby zapewniła utrzymanie porządku i czystości w każdej celi wbrew woli samych osadzonych. Istotne jest przy tym, że po stwierdzeniu ukąszenia przez lekarza dermatologa powodowi zapisano maść do stosowania zewnętrznie na skórę. Od tego czasu powód nie zgłaszał żadnych dolegliwości związanych ze zmianami skórnymi, których przyczyną byłyby pogryzienia przez pluskwy, co z jednej strony oznacza, że zastosowane środki okazały się skuteczne, a z drugiej strony zasady doświadczenia życiowego wskazują, że gdyby nadal dochodziło do dalszych i to jeszcze dotkliwych pogryzień, to niewątpliwie powód zachowywałby się tak jak uprzednio, czyli zgłaszał się do lekarza wnosząc o wdrożenie leczenia. Powód zarzucając pozwanemu niezapewnienie mu możliwości odbywania kary pozbawienia wolności z należytą godnością z uwagi na fakt wielokrotnego pogryzienia go przez pluskwy uważał, że do naruszenia dóbr osobistych wystarczy, że wykazał sam fakt pogryzienia przez pluskwy. Z tym stanowiskiem nie sposób się zgodzić. Przyjmuje się, że naruszenie dobra osobistego nie występuje wtedy, gdy wyrządzona przykrość jest wedle przeciętnych ocen przyjmowanych w społeczeństwie przykrością (dolegliwością) małej wagi i tym samym nie przekracza progu, od którego liczyć się już będzie naruszenie dobra osobistego. Stopień przeżywanej przykrości przez dotkniętego naruszeniem może mieć znaczenie dopiero wtedy, gdy próg ten został przekroczony. Dla istnienia dobra osobistego i uznania, że doszło do jego naruszenia, znaczenie mają oceny społeczne, analiza z punktu widzenia rozsądnego człowieka. Nie ma natomiast znaczenia subiektywne przekonanie powoda, a ocena, czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego, nie może być dokonana według indywidualnej wrażliwości zainteresowanego, lecz obiektywnej reakcji społecznej (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 1976 r., II CR 692/75, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 33/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 1989 r., I CR 143/89).

W odniesieniu do twierdzeń powoda o braku należytej troski pozwanego o czystość wskazać należy, że z protokołu kontroli przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S. w dniu 5 lutego 2014 roku wynika, że pranie odzieży, bielizny pościelowej z oddziałów dla osadzonych i skazanych odbywa się w pralni w Zakładzie Karnym w S.. Okoliczność tę potwierdził w swych zeznaniach świadek A. S., który dodatkowo podał, że wymiana ręczników następuje raz w tygodniu, a pościeli i odzieży raz na dwa tygodnie, przy czym do prania bielizny i odzieży prywatnej osadzonym wydawany jest raz na miesiąc proszek do prania. Ponadto wydawane są też osadzonym środki czystości. W tej sytuacji należało uznać, że powód swoich twierdzeń w powyższym zakresie nie wykazał.

Powód nie wykazał, że w trakcie pobytu w Areszcie Śledczym został umieszczony w przeludnionej celi, w której powierzchnia na jednego osadzonego wynosiła mniej niż 3 m², a to na nim spoczywał obowiązek w tym zakresie. W swoich zeznaniach sam przyznał, że cele, w których przebywał miały odpowiedni metraż. Jedyne zastrzeżenia miał do celi nr 114, w której – jak podał – policzył płytki na podłodze i stwierdził, że takiego metrażu nie ma. Dowodu na tę okoliczność, w tym np. z oględzin celi nr 114, jak również na okoliczność, ile osób przebywało razem z nim w celi nr 114, nie przedstawił. W tej sytuacji brak było podstaw do ustalenia, że cela nr 114, w której powód przebywał była przeludniona. Okoliczności tej zaprzeczył w swoich zeznaniach świadek A. S.. Jedyne powołany przez powoda świadek J. G., który – co należy zauważyć – w okresie objętym pozwem, przebywał w Areszcie Śledczym w S. tylko jeden dzień, tj. 22 listopada 2014 roku, nie wskazywał na to, by cele były przeludnione. Zeznał, że sześciuosobowa cela nr 115, w której jest zakwaterowany od 4 kwietnia 2015 roku, ma powierzchnię 18 m².

Na zakończenie należy wskazać, że nawet gdyby jedynie hipotetycznie przyjąć, pomimo że – co należy podkreślić – z akt sprawy to nie wynika, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, to i tak gradacja tych naruszeń nie przybrała takiej formy, w której można by podzielić twierdzenie powoda o osadzeniu go w niegodziwych i niehumanitarnych warunkach, co dopiero w ocenie Sądu mogłoby uzasadniać żądanie zasądzenia zadośćuczynienia. Powszechnie przyjmuje się bowiem w orzecznictwie i doktrynie (vide: uchwała Sądu Najwyższego (7) z dnia 18 października 2011 roku, III CZP 25/11), że przesłanką przyznania zadośćuczynienia jest – zgodnie z art. 448 kc – doznanie przez osadzonego krzywdy. Należy mieć przy tym na uwadze, że pozwany odbywa karę pozbawienia wolności, a odbywanie kary pozbawienia wolności nieuchronnie wiąże się z dolegliwościami, gdyż kara pozbawienia wolności ma także funkcję represyjną i w związku z tym o doznaniu krzywdy można mówić tylko w wypadku, gdy wykonywanie kary pozbawienia wolności prowadzi do większego ograniczenia praw człowieka i jego godności, niż to wynika z zadań ochronnych i celu zastosowanego środka. W świetle zebranego materiału dowodowego brak było podstaw do przyjęcia, aby istotnie powód był traktowany przez pozwanego w sposób niehumanitarny, a warunki panujące w Areszcie Śledczym w S. mogły być odbierane przez powoda jako tortura. Nie można bowiem warunków panujących w placówkach penitencjarnych oceniać w oderwaniu od przeciętnych warunków życia całego społeczeństwa, w szczególności od warunków panujących np. w szpitalach. W tym miejscu należy wskazać, że odmowa zatrudnienia powoda ze względu na brak wolnych miejsc, nie może być uznane za bezprawne. Zgodnie z treścią art. 121 par. 1 k.k.w. skazanemu zapewnia się w miarę możliwości świadczenie pracy. Nie jest to zatem prawo, którego realizacji można się skutecznie domagać także w sytuacji braku wolnych miejsc pracy. Jednocześnie wskazać należy, iż zgodnie z par. 3 tego przepisu zatrudnienie skazanego następuje za zgodą i na warunkach określonych przez dyrektora zakładu karnego, zapewniających prawidłowy przebieg odbywania kary pozbawienia wolności. W przypadku powoda decydujące znaczenie przy odmowie zatrudnienia go miał przede wszystkim brak wolnych miejsc pracy, a ponadto klasyfikacja powoda jako recydywisty penitencjarnego, którego darzono mniejszym zaufaniem niż osoby karane po raz pierwszy oraz jedynie czasowe przebywanie powoda w pozwanym Areszcie dla potrzeb dokonania z jego udziałem czynności procesowych. Tym samym nie można zgodzić się z zarzutem powoda, aby działania pozwanego polegające na odmowie zatrudnienia powoda stanowiły działanie bezprawne. Sam fakt, iż powód był zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych i poprzez brak zatrudnienia nie mógł wywiązywać się z nałożonego na niego obowiązku nie może przesądzać automatycznie o konieczności zapewnienia mu, w sytuacji znacznie większego popytu na pracę niż jej podaży, zatrudnienia. W warunkach wolnościowych powód również nie posiadałby takiego uprzywilejowania na rynku pracy.

W odniesieniu do zarzutu powoda co do uniemożliwienia mu przez pozwanego rehabilitacji słuchu, wskazać należy, że Sąd dał wiarę opinii biegłej z zakresu laryngologii dr n. med. A. D. w całości. Po pierwsze, biegła zapoznała się z aktami sprawy, w tym dokumentacją medyczną powoda z Instytutu (...) i Mowy w K., o którą Sąd się zwrócił, a nadto przeprowadziła badanie lekarskie, które szczegółowo opisała w opinii. Po drugie, biegła wydając opinię korzystała ze swojej wiedzy naukowej w zakresie laryngologii oraz doświadczenia zawodowego. Po trzecie, biegła w sposób jasny i przejrzysty zaprezentowała drogę dochodzenia do wniosków końcowych opinii.

W opinii biegła wskazała, że według przyjętych przez Instytut (...) i Mowy w K. program **obowiązkowych** wizyt po wszczęciu implantu ślimakowego obejmuje pierwszy rok korzystania z urządzenia, a zatem w przypadku powoda był to okres do od marca 2013 roku, kiedy to powód był poddany operacji wszczęcia implantu w (...) Centrum (...) w Klinice (...) -L. w K., do marca 2013 roku, czyli okres poprzedzający ten, za który powód domagał się zadośćuczynienia w niniejszej sprawie, tj. od 10 czerwca 2014 roku do 4 lutego 2015 roku. Program ten zawiera trening słuchowy z poziomu dyskryminacji dźwięków otoczenia i mowy, a w dalszej kolejności identyfikacji dźwięków otoczenia i mowy. W dalszym przebiegu rehabilitacji za kontynuację treningu słuchowego uważany jest trening porozumienia się, który ma na celu pokonywanie barier związanych z komunikacją pomiędzy osobą korzystającą z procesora mowy a środowiskiem, w którym przebywa. Dotyczy on codziennych sytuacji społecznych i stąd ważne jest, aby nabyte podczas rocznego treningu korzyści słuchowe pacjent wykorzystywał w środowisku, w którym obecnie przebywa i z niego czerpał możliwość dalszego rozwijania wrażeń słuchowych. Trening słuchowy odbywa się podczas normalnego funkcjonowania, to jest podczas rozmów z innymi osobami, oglądania TV czy słuchania radia. Spotkania z terapeutą służą jedynie do wspierania pacjenta, wskazywania mu możliwości rehabilitacji, ukierunkowywania, ale w zasadzie podstawowa rehabilitacja odbywa się w środowisku domowym. Z zebranego materiału dowodowego wynika, że powód miał taką możliwość rehabilitacji zapewnioną. Przebywał w celi z innymi współosadzonymi, z którymi mógł prowadzić rozmowy. Powód posiadał materiały do ćwiczeń słuchu, których przekazanie potwierdzają kilkakrotne wpisy w historii choroby powoda z Instytutu, na co zwracała uwagę biegła w swej opinii. Biegła zwróciła uwagę na to, że badania, którym powód został poddany w Instytucie wykazały, że różnicowanie przez powoda dźwięków, w tym mowy, zarówno w szumie jak i w hałasie, przy stosowaniu obu protez jednocześnie, jest na bardzo wysokim poziomie (100% w ciszy i 95% w szumie). Słabsze wyniki powód uzyskuje dopiero wówczas, gdy aparat słuchowy jest wyłączony i szczególnie zatkane jest lewe ucho. Na co dzień, gdy powód posługuje się obiema protezami naraz, funkcjonowanie w normalnym życiu powinno przynieść mu dalszą poprawę w rozumieniu mowy również po stronie implantu.

Mając powyższe na uwadze uznać należy twierdzenia powoda co do braku możliwości rehabilitacji słuchu podczas pobytu w Areszcie Śledczym w S. za pozbawione podstaw. Należy zauważyć, że w piśmie procesowym z dnia 20 lipca 2016 roku (k. 384) powód podtrzymując swoje stanowisko co do tego, że pozwany uniemożliwił mu prawidłową rehabilitację, co spowodowało uszczerbek na jego zdrowiu, pominął tę część opinii biegłej, w której wyraźnie wskazała ona na czym polega rehabilitacja słuchu. Powód nie naprowadził żadnych dowodów na okoliczność, że w okresie od czerwca 2014 roku w trakcie pobytu w Areszcie Śledczym w S. był pozbawiony możliwości samodzielnej rehabilitacji, która to, jak podała biegła, wykonywana jest w trakcie codziennych czynności, w tym w trakcie kontaktu z innymi osobami. Powód pominął również i tę okoliczność, że biegła w opinii, na podstawie wyników badań, którym powód został poddany, podała, że różnicowanie przez powoda dźwięków, w tym mowy, zarówno w szumie jak i w hałasie, przy stosowaniu obu protez jednocześnie, jest na bardzo wysokim poziomie. W tej sytuacji należało uznać, że zarzuty powoda co do braku możliwości rehabilitacji oparte są wyłącznie na jego gołosłownych twierdzeniach, gdyż nie znajdują potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym. Jakkolwiek oczywistym jest, że powód po wszczęciu implantu ślimakowego odczuwał dyskomfort związany z korzystaniem z niego i frustrację z powodu braku pełnej sprawności w zakresie narządu słuchu, co niewątpliwie wpływało negatywnie na jego stan psychiczny, to jednak pozwany nie może ponosić odpowiedzialności za konsekwencje uszczerbku na zdrowiu powstałego u powoda na długo przed osadzeniem go w Areszcie Śledczym w S..

Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z jego uzupełniającego przesłuchania, który – jak wyjaśnił pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 13 września 2016 roku – został powołany dlatego, że powód chciał

ustosunkować się do opinii biegłego ustnie, a nie na piśmie, albowiem powód miał zapewnioną możliwość ustosunkowania się do treści opinii zarówno na piśmie, jak i ustnie na rozprawie w dniu 13 września 2016 roku.

Z możliwości tej jednak nie skorzystał. Tym samym nie zasygnalizował istnienia jakichkolwiek niejasności w treści opinii, które wymagałyby przeprowadzenia ustnych wyjaśnień biegłego.

Reasumując, całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że motywem procesowych działań powoda było jedynie uzyskanie samej kwoty pieniężnej, a nie zrekompensowanie w ten sposób jego poczucia krzywdy, która – zgodnie z tym co twierdził – miała mu zostać wyrządzona przez pozwanego.

Z tych też względów Sąd oddalił powództwo w całości.

W niniejszej sprawie powód był reprezentowany przez adwokata z urzędu. Zgodnie z par. 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity – Dz. U. 2013, Nr 461) stawka minimalna opłaty za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego przy wartości przedmiotu sporu od 50 000 zł do 200 000 zł wynosi 3 600 zł. Stosownie do par. 2 ust. 3 powołanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, opłaty za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach. Z tych też względów, mając na uwadze, że powód przegrał sprawę, przyznano pełnomocnikowi z urzędu od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie wynagrodzenie w kwocie 4 428 zł stanowiącej równowartość kwoty 3 600 zł podwyższonej – zgodnie z par. 2 ust. 3 powołanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości – o 23 % stawkę należnego podatku VAT, to jest o kwotę 828 zł.

W pkt III wyroku nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążono Skarb Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie.